

Statskassen. Noget retlig Grund til at lade den enkelte Menighed beholde alle Kalbets Indtægter til sin Raadighed. Sjønner Udvalget ikke at være tilstede. Flera af Kalbnes Indtægter, nemlig de, der bestaae i Jordtilliggende, maae antages at være saa gamle, tilveels alle rede hidrørende fra den hedenste Subsdyrkelse, at det ikke kan paavises, om de ere henlagte dertil fra den nærmeste Kreds (Sognet), eller ere paa anden Maade komne frem; andre Indtægter ere paavisselig af en anden Oprindelse og navnlig hidrørende fra Statsbidrag. Tiensten, der uægtelig var en stedlig Afgift, kom dog ogsaa, hvad Præstetienden angaar, Geistligheden i det Hele tilgode, idet den igjennem Capitlerne, Klostrene og andre den Tids Indretninger ofte tilslød Personer, som ikke levede i Sognet, men ved Vicarier eller paa anden Maade sørgede for Gudstjenesten. Offer og Accidenter skulle efter Udvalgets Forslag bevare deres reent stedlige Charakter. Søvrigt vil den af Udvalget foreslaaede, med den nærværende Tilstand mere stemmende Ordning ikke ubelulle Muligheden af, hvis Saadant skulde vise sig rigtigere, senere at gaae over til at gjøre Præsternes Lønning til et communalt eller Kirkemenigheds Anliggende, idet Staten til den Tid vil kunne til de enkelte Menigheder afgive de Indtægter, som den vil komme til at oppebære, eller give Vederlag for dem.

Den af Udvalget foreslaaede Ordning vil efter dets Overbeviisning bidrage til Opnaaelsen af de tilsigtede Diemed, nemlig: at udjævne Ulighederne mellem de geistlige Embedsmænds Vilkaar saaledes, at selv de lavest afslagne faae et passende Underhold, — at udjævne Ulighederne mellem de geistlige Embedsmænds og ligestillede verdslige Embedsmænds Lønninger, — at forebygge, at de geistlige Embedsmænd komme i trykkende Gjæld ved Tilkrædelse af Embeder, der kræve Indløsning af Præstegaarde og Anskaffelse af Befætning og Inventarium, — at lette deres Virksomhed for deres Embedsgjerning ved at formindste Avlingerne og tillige derved at forringe den dermed forbundne Usikkerhed i deres Indtægter, — at sikre dem en nogenlunde tilstrækkelig Pensionering, naar de ikke længer kunne bestride Embedet, og derved tillige formindste

Betænkelighederne ved at staffe nye Præster til Kalb, hvor der er Trang dertil, — at stille Præsterne i et helbigere Forhold til Menighederne med Hensyn til Offer og Accidenter ved at give disse Ydelser en aldeles frivillig Charakter m. m.

De Bemærkninger, som Lovforslagets Enkeltheder give Udvalget Anledning til, skulle vi knytte til Forslagets enkelte Paragrapher.

Udvalget formener, at, naar man gaaer over til at betragte det som en Statsfag at lønne Folketirkens Geistlighed imod at indbringe de nu dertil henlagte Indtægter, bør Kjøbenhavns Geistlighed stilles lige med det øvrige Lands, om end det Nærmere i saa Henseende i alt Fald for Tiden maa udsættes.

Udvalget har ingen Betænkelighed ved, at det paalægges Godseierne at tilsvare Tiensten for deres Fæstere eller Forpagtere paa langt Næremaal, ikke blot fordi dette i sig selv synes at følge af Eiendomsforholdet, men ogsaa fordi Hovedgaardsjordernes Tiendefrihed er indført med den Forpligtelse, at de skulle holde deres Tjenere til at tiende retfærdigen s. L. 2—23—11, hvorfor ogsaa den nugjældende Lovgivning, Frb. af 8de Januar 1810 § 29 e nærmere har bestemt dette derhen, „at i det Tidrum, i hvilket Tienbetageren har Fortrinset i Tiendeherens Bo for den bestemte Tiendeafgift, bør Jordbrotterne være ansvarlige for Afgiftens rigtige Betaling af deres Fæstebønder paa samme Maade, som de nu indstaae for de kongelige Skatter“. Herimod kan der saa meget mindre være Noget at erindre, som Udvalget tillige har foreslaaet, at Godseieren skal have alle de Tienbetageren hos Yderen tilkommende Rettigheder, der ere saa stærke, at Tab ikke let kan være muligt s. Frb. af 8de Januar 1810 § 29. Det er vel antaget i Cancellircircularen af 5te Juni 1827, at der nu ikke havs Udpanningsret hos Jordbrotten for Yderens Tienderestancer, men ligesom denne Fortolkning er tvivlsom overfor Ordene i Frb. af 8de Januar 1810